

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 589/2012-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. decembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť J. G. a T. G., obaja bytom P., a M. J. a S. Č., obaja bytom P., zastúpených Advokátskou kanceláriou V. s. r. o., P., v mene ktorej koná advokát JUDr. K. V., pre namietané porušenie čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5 Co/123/2011 z 22. mája 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. G., T. G., M. J. a S. Č. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. júla 2012 doručená a 26. júla 2012 doplnená sťažnosť J. G. a T. G., obaja bytom P., a M. J. a S. Č., obaja bytom P. (ďalej aj „sťažovatelia“), pre namietané porušenie čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1

ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co/123/2011 z 22. mája 2012.

Zo sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Prešov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 16 C/142/2006 sa sťažovatelia ako žalobcovia v 1. až 4. rade domáhali, aby tento na základe § 142 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka rozhodol o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva reálnym rozdelením spoločnej veci – pozemkov (záhrad) nachádzajúcich sa v k. ú. S., zapísaných na LV č. 2513.

Sťažovatelia v 1. a 2. rade nadobudli spoluvlastnícke podiely k týmto nehnuteľnostiam od A. D. na základe kúpnej zmluvy spísanej formou notárskej zápisnice z 30. apríla 1999, kde boli tieto pozemky označené ako ovocný sad. Opravnou doložkou z 27. mája 1999 bola (okrem iného) vykonaná oprava druhu pozemku na záhradu. V rovnaký deň Okresný úrad v P., katastrálny odbor, rozhodol o povolení vkladu.

A. D. bola aj vlastníčkou bytu v bytovom dome č. 777 nachádzajúceho sa v k. ú. S. a zapísaného na LV č. 434 a spoluvlastníčkou pozemku (zastavaná plocha) nachádzajúceho sa v k. ú. S. a zapísaného na LV č. 2516, ktoré kúpnu zmluvou spísanou formou notárskej zápisnice z 30. septembra 1998 predala M. V.

Sťažovatelia v 3. a 4. rade sú vlastníkami bytov a spoluvlastníkmi pozemkov v okolí bytového domu.

Pred podaním žaloby zaslali sťažovatelia v 1. a 2. rade sťažovateľom v 3. a 4. rade a žalovaným návrh na uzavretie dohody o zrušení a vyporiadanie spoluvlastníctva k pozemkom zapísaným na LV č. 2513, s ktorým však žalovaní nesúhlasili. Žalovaní tvrdili, že tieto pozemky sú v zmysle platnej právnej úpravy príľahlými pozemkami a že spoluvlastníctvo k nim nie je možné zrušiť a vyporiadať.

Okresný súd rozsudkom č. k. 16 C/142/2006-255 z 26. mája 2011 návrh sťažovateľov zamietol, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol:

„Pri právnom posúdení veci a rozhodovaní rozsudkom zo 6. 5. 2008 súd vychádzal z právnej úpravy danej zákonom č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov...

Z vykonaných dôkazov a vychádzajúc zo zákonných ustanovení, na ktoré súd poukázal, mal súd za to, že žalobnému návrhu vyhovieť možné nebolo. Zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov je totiž lex specialis, čo znamená, že Občiansky zákonník ako lex generalis platí na právne vzťahy vlastníctva k bytom len vtedy, pokiaľ tieto nie sú v špeciálnom zákone, t. j. v zákone o vlastníctve bytov a nebytových priestorov upravené. Táto právna zásada vychádzajúca z § 3 ods. 1 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov sa v plnom rozsahu vzťahuje, ako vyplýva z ust. § 27 ods. 2 zákona, aj na vlastnícke práva k bytom, ktoré vznikli podľa skorších predpisov (zákon č. 52/1966 Zb.). Návrh bol preto posúdený podľa ustanovení zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov a nie podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva podľa § 141, 142, na ktorý žalobcovia poukazovali.

Spoluvlastníctvo, ktoré je upravené zákonom o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, má špecifický charakter. Okrem toho, že nie je možné zrušiť ho rozhodnutím súdu, vyplývajú zo zákona aj iné odlišnosti. Rozsah spoluvlastníctva týkajúci sa spoločných častí domu, spoločného zariadenia domu a príslušenstva je možné dohodou upraviť, resp. aj vylúčiť; s výnimkou spoluvlastníctva k pozemku s vlastníctvom bytu je nerozlučne spojené aj spoluvlastníctvo alebo iné spoločné právo tak k pozemku, na ktorom je dom postavený ako aj k pozemku príľahlému. Pojem príľahlého pozemku v zákone definovaný nie je. Súd mal za to, vychádzajúc zo zmyslu a účelu ust. § 23 ods. 1 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, že príľahlým pozemkom je pozemok, ktorý tvorí so stavbou, t. j. bytovým domom a so zastavaným pozemkom jeden funkčný súvislý celok. Vyplynulo to z dokazovania a zo zhodných tvrdení účastníkov na oboch stranách, keďže obvod pôvodného pozemku p. č. 2025 pred jeho rozdelením na parcely, ktoré sú v súčasnosti zapísané na LV č. 2513, je oplotený, ide o pozemok, ktorý má skutočne charakter pozemku príľahlého...

Na záveroch a zisteniach, ku ktorým súd dospel, a z ktorých vychádzal pri rozhodovaní rozsudkom zo 6. 5. 2008 sa nezmenilo nič ani po tom, ako dokazovanie bolo doplnené, a z dôvodov, ktoré uviedol vo svojom rozsudku zo 6. 5. 2008, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje, opätovne žalobný návrh, ako je uvedené vo výroku rozsudku, zamietol.

Len pre úplnosť žiada sa uviesť, vychádzajúc zo vzájomných súvislostí všetkých ustanovení zákona č. 182/1993 Z. z., že príľahlý pozemok je pozemok, ktorý súvisí s užívaním bytového domu, jeho účelom je umožniť riadne užívanie bytového domu vlastníkmi bytov. V konkrétnom prípade sa v priestore jednej z parciel - parcele č. 2025/2 nachádza dokonca vodovodné potrubie, cez tento pozemok vlastníci bytov prechádzajú, a aj z rozhodnutia o pridelení pôvodného pozemku do osobného užívania Okresného národného výboru v P. z 24. 11. 1967 vyplýva, že toto osobné užívanie bolo zriadené ako spoločné užívanie zastavaného pozemku spolu s dvorom a záhradkou v ideálnych podieloch. Účel pozemku ako pozemku súvisiaceho s užívaním bytového domu, t. j. príľahlého, nemôže byť podľa názoru súdu zmenený len z vôle jeho súčasných vlastníkov (resp. niektorých) a táto zmena nemôže byť daná ani vyhotovením geometrického plánu v zmysle straty charakteru takéhoto pozemku.“

Na základe odvolania sťažovateľov krajský súd rozsudkom sp. zn. 5 Co/123/2011 z 22. mája 2012 rozsudok okresného súdu potvrdil.

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že uvedený rozsudok krajského súdu „hrubo odporuje ústavnému právu o neprípustnosti retroaktivity vydaných právnych predpisov, ako i o neprípustnosti retroaktívnej súdnej praxe, keď Krajský súd v Prešove sa vôbec nezaoberal námietkami sťažovateľov, že v tomto prípade súdy oboch súdov porušujú hlavne zákaz retroaktivity. Súdy aplikovali uplatnený nárok podľa nových právnych predpisov extenzívnou aplikáciou zák. č. 182/93 Z. z. ... na zák. č. 52/1966 Zb.“. Sťažovatelia tvrdia, že krajský súd „porušením ich horeuvedených ústavných práv vydal nezákonný rozsudok, lebo v tomto prípade súdy oboch stupňov... mali postupovať podľa § 142 OZ a nie ako retroaktívne rozhodol Krajský súd v Prešove s použitím zák. č. 182/93 Z. z.“.

Sťažovatelia žiadali, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co/123/2011 z 22. mája 2012 bol porušený čl. 1 ústavy, ich základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, a aby každému z nich priznal finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia čl. 1 ústavy, základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co/123/2011 z 22. mája 2012, ktorú odôvodnili tým, že krajský súd sa nezaoberal ich odvolacou námietkou, ktorou poukázali na porušenie zákazu retroaktivity prvostupňovým súdom pri aplikácii hmotno-právnych predpisov v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam.

Pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že mu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia vecí všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti. Súdna moc je v Slovenskej republike rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd, čo vyplýva aj z vnútornej štruktúry ústavy (siedma hlava). Pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti ústavný súd nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov a ktoré chránia princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu (resp. práva na spravodlivé súdne konanie) rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, či nie sú arbitrárne alebo svojvoľné s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07).

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého

porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999). Judikatúra ESLP nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (napr. Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa záverov ESLP možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994). Z práva na spravodlivý proces vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi

a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06).

Do základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a s navrhovaním a hodnotením dôkazov; za porušenie tohto základného práva teda nemožno považovať neúspech v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08).

Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom je možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Tieto východiská boli relevantné pre rozhodnutie ústavného súdu aj v danej veci.

Ústavný súd nesúhlasí s tvrdením sťažovateľov, že sa krajský súd nezaoberal ich odvolacou námietkou týkajúcou sa porušenia zákazu retroaktivity prvostupňovým súdom, pretože z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu vyplýva:

„Podľa ust. § 13 ods. 1, 2 s vlastníctvom bytu a nebytového priestoru v dome je nerozlučne spojené spoluvlastníctvo spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, príslušenstva a spoluvlastníctvo alebo iné spoločné práva k pozemku. Spoluvlastníci spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, príslušenstva a pozemku sa nemôžu dožadovať zrušenia spoluvlastníctva podľa Občianskeho zákonníka.

Podľa ust. § 23 ods. 1, veta prvá zákona č. 182/1993 Z. z., s vlastníctvom bytu alebo nebytového priestoru v dome je nerozlučne spojené aj spoluvlastníctvo alebo iné spoločné právo k pozemku, na ktorom je dom postavený, a k príľahlému pozemku.

Podľa ust. § 27 ods.2 zákona č. 182/1993 Z. z., vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome, ktorým vlastnícke právo k bytu a nebytovému priestoru v dome vzniklo alebo vznikne podľa doterajších predpisov, sa odo dňa účinnosti tohto zákona považujú za vlastníkov podľa tohto zákona.

Tak ako citoval odvolací súd už vo svojom zrušujúcom uznesení vo veci zo dňa 25. 11. 2010 zákon č. 182/1993 Z. z., okrem spôsobu a podmienok nadobudnutia vlastníctva bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, práva a povinností vlastníkov bytových domov, bytov a nebytových priestorov a ich vzájomné vzťahy, upravuje aj práva vlastníkov bytov a nebytových priestorov k pozemku. Vo viacerých ustanoveniach, a to § 2 ods. 6, § 5 ods. 1 písm. b), § 17 ods. 1, § 18a ods. 1, § 23 ods. 1 rozlišuje medzi pozemkom zastavaným a pozemkom patriacim k domu, ktorý označuje legislatívnou skratkou ako príľahlý pozemok. Z ust. § 13 ods. 2 tak, ako bol vyššie citovaný vyplýva, že tento neumožňuje domáhať sa zrušenia spoluvlastníctva podľa Občianskeho zákonníka. Toto ustanovenie však používa len termín pozemok. Podľa ust. § 13 ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z. je treba rozumieť vychádzajúc z ustálenej judikatúry nielen pozemok zastavaný bytovým domom, ale aj príľahlý pozemok. Vlastníctvo bytu alebo nebytového priestoru sa v zákone č. 182/1993 Z. z. najmä vychádzajúc z ust. § 23 ods. 1 prvá veta spája nielen so spoluvlastníctvom k pozemku, na ktorom je dom postavený, ale aj so spoluvlastníctvom k príľahlému pozemku. Takáto nerozlučná spätosť k príľahlému pozemku s vlastníctvom bytu alebo nebytového priestoru by sa nedala zabezpečiť, ak by sa nemožnosť zrušenia spoluvlastníctva podľa Občianskeho zákonníka netýkala aj príľahlého pozemku. Je dôležité mať na zreteli aj účel príľahlého pozemku, ktorý má umožniť riadne užívanie bytového domu, teda bytov a nebytových priestorov. Môže sa na ňom nachádzať príslušenstvo domu, a to záhrady, stavby, oplotenia, prístrešky a iné.

Vzhľadom na odvolacie námietky žalobcov je potrebné konštatovať znova, že Zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov je lex specialis vo vzťahu k Občianskemu zákonníku, ktorý je vo vzťahu k Zákonu o vlastníctve bytov a nebytových priestorov lex generalis a platí na právne vzťahy vlastníctva k bytom len vtedy, pokiaľ tieto nie sú v špeciálnom zákone, t. j. Zákone o vlastníctve bytov a nebytových priestorov upravené. Táto právna zásada vychádza z ust. § 3 Zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov a v plnom rozsahu sa vzťahuje tak, ako to vyplýva z ust. § 27 ods. 2 zákona 182/1993 Z. z. aj

na vlastnícke práva k bytom, ktoré vznikli podľa skorších predpisov, teda aj podľa zákona č. 52/1966 Zb.

Odvolačiu námietku žalobcov, že vo veci ide o retroaktivitu považuje preto odvolací súd za nedôvodnú...

V danom prípade súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, správne vec právne posúdil, použil správny právny predpis a správne ho aj aplikoval. Odvolacia námietka žalobcov, že súd prvého stupňa uplatnený nárok nevyhodnotil komplexne aj vo vzťahu lex specialis, t. j. z pohľadu zákona č. 162/1993 Z. z. a preto sa dopustil hrubého právneho pochybenia, keď parcelu č. 2025/1 a parcelu č. 2025/6 posudzoval ako príľahlý pozemok neobstojí. Argumentácia žalobcov v odvolaní, že príľahlý pozemok musí byť vedený ako zastavané plochy a nádvoria, resp. ostatné plochy a že pozemok nebol vyňatý z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, a preto v katastri je evidovaný ako záhrady, čo má dokazovať, že nemôže byť príľahlým pozemkom, nezodpovedá pravidlám formálnej logiky. Neobstojí ani tvrdenie žalobcov, že sa súd prvého stupňa zameral úzko len na zákon č. 182/1993 Z. z. V danom prípade skutočne na daný právny stav je potrebné zákon č. 182/1993 Z. z. aplikovať. Tak ako bolo popísané vyššie, ustanovenie § 27 ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z. jednoznačne hovorí o tom, že odo dňa účinnosti tohto zákona sa vlastníci bytov aj nebytových priestorov v dome, ktorý vlastnícke právo k bytu a k nebytovému priestoru v dome vzniklo alebo vznikne podľa doterajších predpisov považujú za vlastníkov podľa tohto zákona. Keďže sa za vlastníkov podľa tohto zákona považujú od účinnosti zákona č. 182/1993 Z. z., nemôže sa jednať o retroaktivitu. V danom čase platí daný zákon, pričom zákon č. 182/1993 Z. z. platil aj v čase vydania prvostupňového aj odvolacieho rozsudku. Na tom nič nemení ani to, ak vlastnícke právo k bytom vzniklo podľa skorších predpisov, teda podľa zákona č. 52/1966 Zb.“

Odhladnuc od toho, že právny zástupca sťažovateľov pri koncipovaní sťažnosti dôsledne nerozlišoval druh a spôsob nadobudnutia nehnuteľností, resp. podielov k nim, jednotlivými sťažovateľmi, pričom už všeobecné súdy poukázali na to, že spôsob nadobudnutia spoluvlastníckych podielov k pozemkom sťažovateľmi v 1. a 2. rade zakladá dôvodné pochybnosti o platnosti právneho úkonu – kúpnej zmluvy (rozhodovanie o čom však nebolo predmetom konania pred nimi), ústavný súd konštatuje, že úlohou všeobecných

súdiv bolo rozhodnúť o ne/možnosti zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva pozemkov (záhrad) s ohľadom na účel ich využitia, ktorý plnia k bytom nachádzajúcim sa v bytovom dome a ďalším pozemkom v jeho okolí.

Už Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v rozsudku sp. zn. 4 Cdo 9/2005 z 29. novembra 2005 vyslovil, že *„pozemkom v zmysle ustanovenia § 13 ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, ku ktorému sa spoluvlastníci nemôžu dožadovať zrušenia spoluvlastníctva podľa Občianskeho zákonníka, treba rozumieť nielen pozemok zastavaný bytovým domom, ale aj príľahlý pozemok“*, pričom *„pri výklade uvedeného ustanovenia treba vychádzať zo vzájomných súvislostí všetkých ustanovení zákona č. 182/1993 Z. z. týkajúcich sa práv k pozemku, najmä však z výslovného znenia cit. ustanovenia § 23 ods. 1 prvá veta tohto zákona, ktoré s vlastníctvom bytu alebo nebytového priestoru nerozlučne spája nielen spoluvlastníctvo k pozemku, na ktorom je dom postavený, ale aj k príľahlému pozemku. Nerozlučná spätosť spoluvlastníctva k príľahlému pozemku s vlastníctvom bytu alebo nebytového priestoru by nemohla byť zabezpečená, ak by sa nemožnosť zrušenia spoluvlastníctva podľa Občianskeho zákonníka netýkala príľahlého pozemku. Do úvahy treba brať aj účel príľahlého pozemku, ktorým je umožniť riadne užívanie bytového domu, resp. bytov a nebytových priestorov v tomto dome, pretože sa na ňom môže nachádzať príslušenstvo domu, ktorým sa rozumejú oplotené záhrady a stavby, najmä oplotenia, prístrešky a oplotené nádvorá.“*

Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade bolo plne realizované základné právo sťažovateľov na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože krajský súd sa zaoberal odvolacou námietkou sťažovateľov a rozhodol v zmysle judikatúry formulovanej najvyšším súdom. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti nezistil existenciu okolností nasvedčujúcich tomu, že by napadnutý rozsudok krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľný alebo zjavne neodôvodnený, resp. za taký, ktorý by popieral zmysel práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie, a teda z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery

rozhodnutia krajského súdu. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Sťažovatelia v sťažnosti namietali aj porušenie čl. 1 ústavy. Keďže však ustanovenia tohto článku ústavy sú súčasťou základných princípov ústavy a vzhľadom na to nemôžu plniť poslanie priamo aplikovateľných ustanovení v individuálnych konaniach (I. ÚS 176/07) o porušení základných práv a slobôd uvedených v druhej hlave ústavy (m. m. II. ÚS 821/00, I. ÚS 485/2010), ústavný súd z rovnakého dôvodu odmietol aj túto časť sťažnosti sťažovateľov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2012